

ENTOMOLOGISCHE BERICHTEN

UITGEGEVEN DOOR

DE NEDERLANDSCHE ENTOMOLOGISCHE VEREENIGING.

N°. 46.

DEEL II.

1 Maart 1909.

INHOUD: Mr. D. L. UYTENBOOGAART, Lijst van Coleoptera, verzameld in Dalekarlië (Zweden), Juni 1908. — H. SCHMITZ, S. J., Zur Biologie von *Drilus flavescens* Fourcr. — P. HAVERHORST, De paring van *Bombus hortorum* L. — Dr. A. C. OUDEMANS, Aanteekeningen over Suctoria XII. — Insektenkast te koop.

Lijst van Coleoptera, verzameld in Dalekarlië (Zweden), Juni 1908.

	Aantal ex.		Aantal ex.
<i>Carabus purpurascens</i> L. ab.	1	<i>Bembidium ustulatum</i> L.	3
<i>Leistus rufescens</i> F.	3	» <i>rupestre</i> L.	11
<i>Nebria Gyllenhalii</i> Sch.	2	<i>Trechus rubens</i> F.	1
<i>Pelophila borealis</i> Fabr.	1	<i>Epaphius secalis</i> Payk.	4
<i>Elaphrus riparius</i> L.	33	<i>Patrobis excavatus</i> Payk.	1
» <i>cupreus</i> Dfts.	3	» <i>septentrionis</i> Dej.	1
<i>Dyschirius globosus</i> Hrbst.	1	<i>Calathus erratus</i> Sahlb.	6
» <i>politus</i> Dej.	1	» <i>micropterus</i> Dfts.	4
<i>Bembidium velox</i> L.	40	» <i>melanocephalus</i> L.	3
» » ab.	3	<i>Platynus 6-punctatus</i> L.	9
» <i>argenteolum</i> Ahr.	4	» ab. c. <i>rubricinctus</i>	
» <i>obliquum</i> St.	14	Westh.	2
» <i>lampros</i> Hrbst.	2	<i>Platynus</i> » <i>montanus</i>	
» <i>dentellum</i> Tunbg.	3	Heer.	1

	Aantal ex.		Aantal ex.
<i>Platynus assimilis</i> Payk.	1	<i>Hydroporus discretus</i> Fairm.	3
» <i>riduus</i> Panz.	2	» <i>pubescens</i> Gylh.	1
» <i>versutus</i> St.	2	» <i>obscurus</i> St.	1
» <i>moestus</i> v. <i>emarginatus</i> Gylh.	1	<i>Ilybius angustior</i> Gylh.	6
<i>Platynus dolens</i> Sahlb.	4	» <i>subaeneus</i> Er.	20
» <i>fuliginosus</i> Panz.	1	» <i>aenescens</i> Th.	7
» <i>piceus</i> L.	1	<i>Agabus Sturmii</i> Gylh. (zeer klein ex.)	1
<i>Pterostichus oblongopunctatus</i> F.	4	<i>Agabus subtilis</i> Er.	2
» <i>vitreus</i> Dej.	3	<i>Cymatopterus striatus</i> L. 4 ♂ 3 ♀	
» <i>strennus</i> Panz.	1	<i>Rhantus exoletus</i> Forst.	8
» <i>diligens</i> Strm.	2	<i>Graphoderes Sahlbergi</i> Seidl. 1 ♂	
» <i>coerulescens</i> L.	2	<i>Acilius canaliculatus</i> Nicol. 1 ♂	
<i>Amara aulica</i> Panz.	1	<i>Gyrinus minutus</i> Fabr.	6
» <i>eurynota</i> Panz.	1	<i>Atheta nitidula</i> Kr.	1
» <i>ovata</i> Fabr.	1	» <i>circellaris</i> Grav.	3
» <i>famelica</i> Zimm.	1	» <i>valida</i> Kraatz.	1
» <i>apricaria</i> Payk.	2	» <i>Pertyi</i> Heer.	1
» <i>plebeja</i> Gylh.	2	<i>Myrmedonia humeralis</i> Grav.	1
» <i>tibialis</i> Payk.	1	<i>Astilbus canaliculatus</i> F.	1
» <i>communis</i> Panz.	2	<i>Leptusa analis</i> Gylh. (<i>angusta</i> Aubé).	1
» <i>fulva</i> de G.	3	<i>Tachinus pallipes</i> Grav.	4
<i>Ophonus pubescens</i> Müll.	2	» <i>subterraneus</i> L.	1
<i>Harpalus aeneus</i> F.	2	» <i>jimeticus</i> F.	6
» <i>latus</i> L.	7	<i>Bryocharis cingulatus</i> Mannh.	1
<i>Bradycellus collaris</i> Payk.	1	<i>Mycetoporus brunneus</i> ab. c.	
<i>Acupalpus dorsalis</i> F.	1	» <i>lepidus</i> Grav.	1
<i>Cymindis vaporariorum</i> L.	1	<i>Quedius cruentus</i> Oliv. var.	
<i>Haliphus striatus</i> Sharp.	7	» <i>virens</i> Rotb.	1
» <i>lapponum</i> Th.	4	<i>Quedius</i> sp. ?	1
<i>Hydroporus rufifrons</i> Dfts.	14	<i>Ontholestes murinus</i> L.	1
» <i>vittula</i> Er.	17		

	Aantal ex.		Aantal ex.
<i>Staphylinus fuscatus</i> Grav.	3	<i>Agathidium mandibulare</i> St.	
<i>Philonthus splendens</i> F.	1		1 ♂ 4 ♀
» <i>atratus</i> Grav.	11	<i>Liodes humeralis</i> Kugel.	1
» <i>micans</i> Grav.	5	<i>Scaphisoma assimile</i> Er.	1
» <i>varians</i> Payk.	3	» <i>agaricinum</i> L.	1
» <i>cephalotes</i> Grav.	1	<i>Hister bimaculatus</i> L.	1
» <i>sordidus</i> Grav.	1	<i>Olibrus millefolii</i> Payk.	2
» <i>aterrimus</i> Grav.	2	<i>Epuraea melina</i> Er.	1
<i>Olisthaerus substriatus</i> Payk.	1	» <i>silacea</i> Hrbst.	1
* <i>Baptolinus longiceps</i> Fauv.	1	» <i>neglecta</i> Heer.	1
<i>Lathrobium fulvipenne</i> Grav.	3	» <i>boreella</i> Zett.	1
» <i>brunnipes</i> F.	1	<i>Meligethes subrugosus</i> Gylh.	1
» <i>quadratum</i> Payk.	2	<i>Cis glabratus</i> Mellié	6
<i>Stenus biguttatus</i> L.	1	» <i>Jacquemartii</i> Mellié	2
» <i>geniculatus</i> Grav.	1	» <i>hispidus</i> Gylh.	2
» <i>palposus</i> Zett.	16	<i>Octotemnus glabriculus</i> Gylh.	1
» <i>providus</i> Er.	1	<i>Ostoma ferruginea</i> L.	3
<i>Trogophloeus pusillus</i> Grav.	1	<i>Byturus ab. c. flavescens</i> Mrsh.	1
<i>Ancyrophorus omalinus</i> Er.	1	<i>Coccinella hieroglyphica</i> L.	1
<i>Anthophaqus alpinus</i> Payk.		» <i>5 punctata</i> L.	1
	1 ♂ 1 ♀	<i>Halyzia 14-guttata</i> L.	1
* » <i>scutellaris</i> Er.	2	<i>Myrrha 18-guttata</i> var. <i>ornata</i>	
* » <i>forticornis</i> Kiesw.	1	Hrbst.	1
<i>Geodromicus plagiatus</i> sub. sp.		<i>Cytilus varius</i> F.	1
» <i>nigrita</i> Müll.	1	<i>Hydrobius</i> var. <i>Rottenbergii</i>	
<i>Phloeonomus planus</i> Payk.	1	Gerh.	1
<i>Phyllodrepa floralis</i> Payk.	2	<i>Helophorus viridicollis</i> Steph.	1
» sp. ?	2	» <i>lapponicus</i> Ths.	13
<i>Anthobium minutum</i> F.	6	<i>Limnebius truncatellus</i> Thnb.	
<i>Catops morio</i> F.	3		2 ♂ 9 ♀
<i>Sciodrepa Watsoni</i> Spence.	7	<i>Laccobius nigriceps</i> Th.	1
<i>Necrophorus vespilloides</i> Hrbst.	3	<i>Philhydrus affinis</i> Thunb.	1

	Aantal ex.		Aantal ex.
<i>Aphodius borealis</i> Gylh.	4	<i>Multhodes brevicollis</i> Ths. (?)	1
<i>Aegialia sabuleti</i> Payk.	2	<i>Dasytes niger</i> L.	1
<i>Cetonia cuprea</i> F.	8	<i>Dendrobium pertinax</i> L.	1
<i>Trichius fasciatus</i> L.	5	<i>Bolitopriagus reticulatus</i> L.	7
<i>Anthaxia 4-punctata</i> L.	2	<i>Anaspis arctica</i> Zett.	2
<i>Athous</i> var. <i>Ocskayi</i> Ksw.	3	» <i>pulicaria</i> Costa	6
<i>Megapenthes tibialis</i> Lac.	1	» <i>frontalis</i> L.	7
<i>Elater tristis</i> L.	1	» <i>rufilabris</i> Gylh.	3
<i>Corymbites impressus</i> F.	2	<i>Mordella aculeata</i> L.	3
» » v. <i>rufipes</i>	1	» » var. ?	1
» <i>melancholicus</i> Fabr.	1	<i>Anthicus sellatus</i> Panz.	7
» <i>quercus</i> Ol.	4	<i>Oedmera virescens</i> L. 2 ♂ 2 ♀	
» <i>aeneus</i> L. (<i>rufipes</i>)	3	<i>Salpingus bimaculatus</i> Gylh.	1
<i>Sericus brunneus</i> L.	2	<i>Oxymirus cursor</i> L.	2
<i>Helodes</i> ab. c. <i>laeta</i> Panz.	1	<i>Gaurotes virginea</i> L.	22
<i>Dictyopterus rubens</i> Gylh.	3	<i>Aemaeops pratensis</i> Laich.	11
<i>Podabrus alpinus</i> Payk.	6	» <i>septentrionis</i> Th.	1
» » ab. c.		» » var.	1
<i>lateralis</i> Er.	1	<i>Leptura dubia</i> Scop. 7 ♂ 1 ♀	
<i>Telephorus sudeticus</i> Letzn.	1	» <i>virens</i> L.	1
» <i>assimilis</i> Payk.	1	<i>Monohammus sutor</i> L.	1
» <i>violaceus</i> Payk		<i>Cryptocephalus Querceti</i> Suffr.	2
ab. c.	1	» <i>10-maculatus</i>	
<i>Telephorus pellucidus</i> F. (type)	4	ab. c. <i>barbareae</i>	1
» <i>obscurus</i> L.	4	<i>Gonioctena rufipes</i> de G.	1
» <i>rusticus</i> Fallén	1	» <i>riminalis</i> ab. c.	
» sp ?	1	<i>Baaderi</i> Panz.	1
<i>Absidia pilosa</i> Payk.	3	<i>Gonioctena riminalis</i> L. (type)	1
<i>Rhagonycha limbata</i> Ths.	12	<i>Otiorrhynchus dubius</i> St.	
» » ab. c. ?	1	(<i>maurus</i> Gylh.)	4
» <i>elongata</i> Fall.	10	<i>Phyllobius viridicollis</i> F.	6
<i>Malthodes</i> sp. ?	3	<i>Polydrosus ruficornis</i> Bonsd.	1

	Aantal ex.		Aantal ex.
<i>Pissodes pini</i> L.	14	<i>Apion apricans</i> Hrbst.	2
<i>Miarus campanulae</i> L.	6	<i>Bruchus rufipes</i> Hrbst.	1
<i>Bagous nigritarsis</i> Ths.	1	<i>Tomicus duplicatus</i> Sahlb.	1
<i>Apion hadrops</i> Ths. (?)	4		

De exemplaren zijn voor verreweg het grootste gedeelte door Dr. Ed. Everts gedetermineerd. De soorten met * gemerkt komen niet voor in »Coleoptera Sueciae et Norvegiae» van Isaac B. Ericson en Emil Sandin en zijn dus vermoedelijk nieuw voor de Scandinavische fauna.

D. L. UYTENBOOGAART.

Zur Biologie von *Drilus flavescens* Fourcr.

Gelegentlich der Sommerversammlung der N. E. V. in Tilburg 1908 (s. Verslag p. LVI) teilte ich verschiedene Beobachtungen mit über Vorkommen und Entwicklungsgeschichte von *Drilus flavescens* Fourcr. Dabei wurde von Jhr. Dr. E. Everts hervorgehoben und von mir gerne zugegeben, dass einige Umstände noch näherer Aufklärung bedürften. Diese zu geben, bin ich jetzt in der Lage, nachdem ich den Aufsatz von L. R. Crawshay »On the life history of *Drilus flavescens*, Rossi» in: Transactions Entom. Society London (1903 p. 39—51, II pl.) kennen gelernt habe.

1. Anzahl der Eier. Ich sprach von 200—300. Crawshay fand, dass die Zahl derselben sehr variiert. Bei einem ♀ von 19 mm. Länge fand er 267 Stück, bei einem andern von 11 mm. Länge dagegen 33, und bei einem 8 mm. langen ♀ nur 4—5 Eier!

2. Larve. Die jungen Larven kriechen etwa Mitte Juli aus den Eiern und nähren sich bis zum September mit ganz kleinen Häuschenschnecken, die sie leer fressen. In dem zuletzt